

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah. Velja za vse leto \$6.00. Za pol leta \$3.00. Za New York celo leto \$7.00. Za inozemstvo celo leto \$7.00.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 243. — ŠTEV. 243.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 16, 1923. — TOREK, 16. OKTOBRA, 1923.

VOLUME XXXI — LETNIK XXXI.

PRAVIJO, DA BO SUŠA UVELJAVLJENA

Predsedniku Coolidge-u ni dovolji načrt pennsylvanskega guvernerja. — O prohibiciji se bo razpravljalo na posebni konferenci guvernerjev posameznih držav. — Pittsburški pridigar pravi, da so kršilci 18. amendmenta pod dobrim varstvom washingtonskih politikov.

Washington, D. C., 15. oktobra. — Predsed. Coolidge ni posebno zadovoljen z nasvetom pennsylvanskega guvernerja Pinchota, da bi na svojo astno pest izvajal prohibicijsko postav.

Na posamezne točke njegovega govora sploh ne bo odgovoril. Pač bo pa poklical v soboto k sebi guvernerje nekaterih držav ter se posvetoval z njimi, na kak način bi bilo mogoče preprečiti nesramno kršenje osemnajstega amendmenta.

Na današnji seji konference glede dolžnosti državljanov je bila odobrena naslednja poslanica.

„Mi se v vseh ozirih zanesemo na našega predsednika. Mi mu obljublamo svojo podporo, pod pogojem, seveda, da se bo poslužil vse polnomoči, ki mu je na razpolago. Dolžnost ameriškega naroda je pa, da podpira predsednika Coolidge-a pri izvrševanju prohibicijskih določb.“

Jako značilna je bila opazka pittsburškega pridigarja, Charlesa N. Zahnizera, ki je rekel, da so vsi bogati kršilci prohibicijske postav pod zaščito uglednih washingtonskih politikov.

Značilne so bile tudi besede senatorja Boracha, ki je izjavil: —

„Osemnajsti amendment je postal tarča ameriške ustave. Vsakdo strelja vanj. Po mojem mnenju ni za narod večjega problema kot določiti, če naj izpolnjuje ustavo ali naj jo zavrne. Največja preiskunja, ki jo mora doпрinesti državljan, je izpolnjevanje postav. Ameriški butlegar bo toliko časa izbornu uspeval, dokler mu bodo šli bogatini in državni uradniki na roko.“

„Ubogih delavcev sedi v slabo razsvetljeni kuhinji in proklinja ustavo. Bogatin sedi pri bogato obloženi mizi, pije in je, kar se mu izljubi in se norčuje iz ustave.“

„Dokler se v tem oziru ne ukrene, bo slabo za ves ameriški narod.“

JAPONSKA KAVALERIJA NI KRIVA PRESTOPKA.

Tokio, Japonsko, 12. oktobra. — Dne 3. in 4. septembra so japonski kavalristi ustrelili štirinajst delavskih voditeljev, ker so peli revolucionarne pesmi.

Vlada je sedaj izjavila, da so kavalristi pravilno postopali, kajti delavski voditelji so se pregresili proti predpisom vojnega prava.

POVELJNICA SALVATION ARMY — OPERIRANA.

Evangeline Both, poveljnica Salvation Army v Združenih državah je bila operirana. Imela je nevarno bolezen v nosu.

Njeno zdravstveno stanje se boljša.

NAČRT ZA NOVO TRGOVSKO POGODBO.

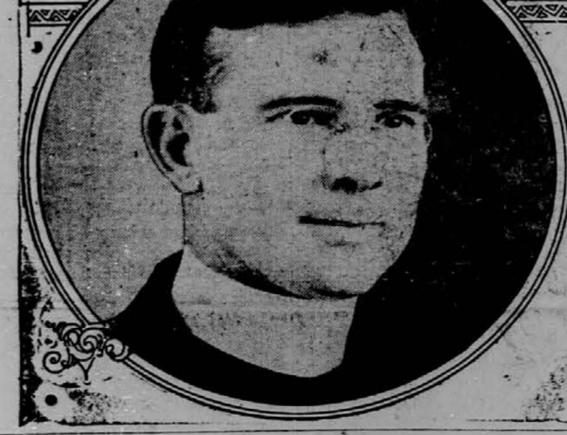
Berlin, Nemčija, 14. oktobra. — V četrtek se bo vrnil v Zdr. države nemški poslanik Wiedfeld. Zunanji urad mu je dal pooblastilo, da sme skleniti novo trgovsko pogodbo z Združenimi državami. Od pogodbe bosta imeli obe stranki velik dobiček.

SMRT FRANCOŠKEGA ZRAKOPLOVCA.

Lynn, Anglija, 14. oktobra. — Francoski letalec L. Maneyrole, ki se je udeležil tukajšnje svetovne tekme, je padel danes s svojim aeroplanom iz velike višine ter obležal na mestu mrtve.

Pozneje se je doglalo, da mu je motor prenehal funkcionirati.

DUHOVNIK SE JE USMRTL.

Kansas City se je ustrelil Rev. John Williams Jones, dekan episkopalne cerkve v Salina, Kansas. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da je bil nesrečno poročen. Zgoraj na sliki je njegova žena in pet otrok. Zdravniki domnevajo, da se mu je zmešalo. Ustrelil se je v hotelu. Njegova žena izjavlja, da je bil vedno prijazen z njo in da je dobro skrbel za svoje otroke.

VELIKA TRGOVINA Z BELIMI SUŽNJI

V Nemčiji so aretirali dva trgovca z dekleti. — Mlade deklice love po plesiščih in kavarnah ter jim obljubujejo dobre službe.

Berlin, Nemčija, 15. oktobra. — Nemška policija je aretirala dva moža, ki sta obdolžena, da sta prodajala mlada dekleta starih pohotnežem. Baje sta člana mednarodne bande, ki se peča s trgovino z belim suženjstvom.

Aretirana sta Cornelius Ritter in Carl Frank.

Policija izjavlja, da je trgovina z dekleti v Nemčiji zadnji čas strahovito narasla.

Brezvestneži obljubljajo mladim deklicam, da bodo dobivale dobre plače v inozemstvu, in na to limanico se marsikateri ujame.

Aretilali so nekoga moža, ki je hotel spraviti tri deklice na Holandsko. Priznal je, da je to poltetje spraval preko meje petdeset deklet.

Trgovci s človeškim mesom hodijo na plesišča in v kavarne ter se skušajo seznaniti s šestnajst in sedemnajst let stari deklicami. Obljubljajo jim visoke plače in lahko delo v inozemstvu. Ponavadi ni potreba sestradanemu in ubogemu dekletu dolgo časa prgovarjati.

Na hamburški pošti je zaplenila policija pismo, v katerem je bilo naslednje: —

„Pet deklet je srečno dopelo v New York. V hamburškem pristanisku ugrabi policije. Dekleta smo spravili z velikimi težavami na parnik. Dve bi nas skoraj izdali z jokom. reča, da smo imeli pri rokah kloroform, da smo ju omočili. Ko bodo dospeli v San Francisco, jih bo že naš zastopnik tako prepariral, da ne bodo več kričale. Denar sledi.“

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

"ZDRUŽENE DRŽAVE NAJ POMIRIJO EVROPO!"

Značilen govor bivšega angleškega ministrskega predsednika Lloyda Georgea. Ko je dospel v Minneapolis, so ga ljudje navdušeno pozdravili.

Minneapolis, Minn., 15. okt. — Sem je dospel danes bivši angleški ministrski predsednik David Lloyd George ter je imel svoj prvi javni nagovor v tej deželi.

Rekel je, da je sveta dolžnost Združenih držav pomagati Evropi ter ji iti v vseh ozirih na roko, da se bodo tamošnje države pomirile. Poudarjal je, da se ne mudi v Ameriki na nobenem poslanstvu ter je izjavil, da bi v Evropi takoj zavladal mir, če bi se Amerika poslužila svojega ogromnega vpliva.

Ko je dospel v to mesto, ga je pozdravilo na kolodvoru na tisoče in tisoče prebivalcev.

Njegov govor je poslušalo par sto oseb, med njimi tudi guverner Preuss iz Minnesote in guverner Nestos iz Nört Dakote. Navzoča sta bila tudi senatorja Shipstead in Magnus Johnson.

Slavnemu angleškemu diplomatu se je poklonila tudi delegacija Sioux Indijancev v polni narodni noši.

Z glavarjem je moral Lloyd George kaditi mirovno pipo.

KONGRESNI ČLANI SO SE VRNILI IZ RUSIJE.

S parnikom "Leviathanom" so se vrnili večeraj člani ameriškega kongresa, ki so preiskovali razmere v Rusiji. To so senator Ladd, senator King in kongresnik J. A. Frear. Rekli so, da bodo v kratkem času sestavili natančno poročilo o svojih preiskavah.

GROZNO POMANJKANJE V NEMŠKIH MESTIH

Zenske prihajajo v mestno hišo z otroci v naročju ter zahtevajo, naj mesto skrbi za male reveže. Lačno prebivalstvo vdira v trgovine in mesnice.

Poroča Karl von Wiegand.

Berlin, Nemčija, 15. oktobra. — Pred mestno hišo v Schoenbergu se je danes zbrala velika množina žensk z dojenčki v naročju. Zahtevale so, naj se mesto zavzame za otroke, ker jih matere ne morejo več hraniti.

Možje teh rev so v velikanski armadi brezposelnih.

Blede, izstradane matere, stare in mlade, so kleče prosile mestne uradnike, naj se zavzemajo za uboge erčvičke. Upitje otrok je končno prepnilo njihove glasove.

Ljudje so oplenili zadnje dni več mesnic, pekarij in drugih trgovin.

Brezposelni hodijo v skupinah. Tudi oboroženi so, toda streljati začno šele tedaj, ko jih ovira policija v njihovem početju.

Brezposelni plenijo tudi vagonete, ki prihajajo z živili v Berlin.

V Novem Kolinu in v Severnem Berlinu je bilo podobno kot v Schoenbergu.

Na stotine ljudi je navalilo na trgovine. Policija je bila brez moči.

ZDRAVSTVENO STANJE NEW-YORŠKEGA ŽUPANA.

Županu Hylanu se je toliko obrnilo na boljše, da je danes sedel več kot pol ure v postelji. Njegov zdravnik dr. John A. Ferguson pravi, da bo zamogel po preteklu par tednov že opravljati svojo odgovorno službo.

SLABE RAZMERE V NEMŠKIH MESTIH

Položaj nemškega prebivalstva se z vsakim dnevom slabša. Če se ne obrne na boljše, bo stradalo to zimo nad dva milijona otrok. — Nemški pomožni odbor je brez sredstev. — Z marko ni mogoče ničesar kupiti. — Z osmimi milijoni mark bi bilo precej pomagano.

Berlin, Nemčija, 15. oktobra. — Iz vseh večjih nemških mest poročajo o velikih nemirih.

Prebivalstvo protestira, ker ne more ničesar kupiti za svoj denar. Gotovi krogi imajo na razpolago na milijarde mark, pa si niti suhega kruha ne morejo privoščiti.

Včeraj je policija v Mainzu razpudila ljudsko množico, ki je skušala navaliti mestno hišo. Veliko je bilo mrtvih in ranjenih.

Če bo šlo tako naprej, bo v Nemčiji to zimo nad dva milijona otrok brez potrebne hrane.

Države, posebno pa Amerika, morajo pomagati z denarjem in hrano.

Tozadevno ugotovilo je izdal Franz Gramm, načelnik nemškega pomožnega odbora. Poglavitni namen te pomožne organizacije je ohraniti pri življenju ubogo nemško mladino.

Gramm je rekel: — "Odbor je zaenkrat brez vsakih sredstev. Niti enega penny-ja ni v blagajni. Edina sreča, da nam pomaga Amerika potom Hooverjeve pomožne administracije. Veliko store za nas tudi Amerikanci nemškega pokolenja, ki nam pošiljajo podporo."

"V zadnjih štirih letih smo potrošili dvanajst milijonov dolarjev. V zadnjem mesecu je pa denar pošel. Zdravniki so preiskali nad dva milijona otrok ter izjavili, da jih je najmanj pol milijona potrebnih zdravniške postrežbe. Ni pa denarja niti za kruh in za mleko, kaj šele za zdravnika."

"To zimo bodo postale razmere naravnost neznosne. Nemška marka je tako strahovito padla, da si ljudje z milijoni nemških mark ne morejo kupiti najpotrebnejših stvari. Naprodaj je dosti živil, ki prihajajo iz inozemstva, toda te hrane ni mogoče nabaviti z nemškim denarjem."

"V takih razmerah je bila Rusija lansko leto in Avstrija pred dvema leti."

Dr. Gramm je izjavil, da bi bilo mogoče z osmimi milijoni dolarjev rešiti na tisoče nemških otrok.

Celo Avstrija, ki si še vedno ni opomogla, se je izkazala za usmiljenega Samaritana.

Zastopniki avstrijskega društva za pomoč Nemčiji so se nastanili v bivši cesarski palači ter preskrbe vsak dan par tisoč otrokom potrebno hrano.

Toda tudi temu društvu je začelo zmanjkovati sredstev.

NAJBOLJ MOKRO MESTO VSE AMERIKE.

Boston, Mass., 15. oktobra. — Včeraj je imel v baptistovski cerkvi jako značilen govor Rev. Freda. Rekel je, da je sedesede mest Chelsea najbolj mokro mesto v vsej Ameriki. Po tamošnjih restavracijah in saloni je baje toliko pijače, da kar od mize teče.

Pijačo prodajajo z vednostjo in dovoljenjem tamošnjih oblasti.

Pozival je vlade, da kaj stori v tem oziru.

KOLIKO ŽRETEV JE ZAHTEVALA SVETOVNA VOJNA?

Pariz, Francija, 15. oktobra. — Senator Raphael Georges je poslal francoski akademiji politične znanosti poročilo, v katerem pravi, da je zahtevala svetovna vojna deset milijonov človeških življenj. V to število so všteli te oni, ki so padli na bojnem polju, oziroma so umrli v bolnišnicah vsled bolezni, ki so si jih nakopali v vojni.

IZŠEL JE SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1924.

Vsem tistim, ki so ga naročili, ga bomo odposlali te dni.

Koledar je znanstvene, poučne in zabavne vsebine, ter ga bi moral vsak imeti.

Naročite ga še danes! CENA 40 CENTOV. Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

SMET SLOVENSKEGA PIONIRJA.

Iz Lorain, Ohio, smo sprejeli brzojavko, ki nas je vse silno presenetila. Umrli je Mr. Alojzij Virant, eden prvih slovenskih naseljencev v Lorainu. V Ameriki, oziroma v Lorainu je bival nad trideset let. Bil je neumoren delavec na narodnem polju, in ena naših najmarkantnejših osebnosti v novi domovini. S svojo moštostjo se je moral priljubiti vsakemu, kdor je prišel z njim v dotiko. Znan ni bil samo pri domačih, ampak so ga tujerodeci visoko cenili. Prva njegova skrb je bil blagobit njegove družine. Otroke je pošteno vzgojil. Njegov sin Rev. L. J. Virant je imel lansko leto novo mašo. Prizadeti rodbini izrekamo svoje iskreno sožalje.

Vsako, ki je poznal pokojnika, ga bo ohranil v trajnem spominu.

POMOŽNA AKCIJA VATIKANA

Rim, Italija, 14. oktobra. — Vatikan je dal prejšnje leto v dobre namene nad 21 milijonov lir. Velik del te svote je šel za ruske reveže ter za begunce po raznih krajih Male Azije.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo "PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00. "GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah!

Včeraj so bile naše cenovne stališče Jugoslaviji:

1000 Din. \$12.50
2000 Din. \$24.80
5000 Din. \$61.50

Italija in zasedena ozemlja: Naspolnja na sodne politke in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatici in Zadru.

200 lir \$10.20
300 lir \$15.00
500 lir \$24.50
1000 lir \$48.00

Prvi nakazila, ki znašajo manj kot 500 lir računsko posredni po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Na poljubna, ki praznujejo mesec po tisoč dolarjev ali po štirih tisoč evrov, se vrnejo po razpisu, ki se pošlje po pošti.

Vrednost dolarjev in lir sodaj si stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapred. Računamo po ceni vsake dne, ko nam vaše poslani denar v roko.

Glavne kladbe v ameriških dolarjih dajo povsem enake in tam isto. Denar nam je poslani najboljše po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavna ustanoviteljica Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"
 PUBLISHED WEEKLY
 Edited and Published by
Warner Publishing Company
 (A Corporation)
 FRANK BARBER, President   LOUIS BENEDEK, Treasurer
 Place of Business of the Corporation and Principal Office of Albany Office
 25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
 In New York on sale for \$1.00   In other parts of U.S. on sale for \$1.50
 In Canada on sale for \$2.00   In Mexico on sale for \$2.50
 In Europe on sale for \$3.00   In Australia on sale for \$4.00
 Subscription Yearly \$5.00
 Advertisement on Agreement.
 "Glas Naroda" izlazi vsaki dan izvanjski nedelji in praznikom.
 Bogati ljudi pogosto se ne pritožijo. Denaš na se bogatijo se
 bogati na slavo. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
 tudi priloži prejšnje naslov, da hitreje najdemo naslednje.
"GLAS NARODA"
 25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 2573
TRADES UNION LABEL
 NEW YORK CITY

DOMOLJUBJE

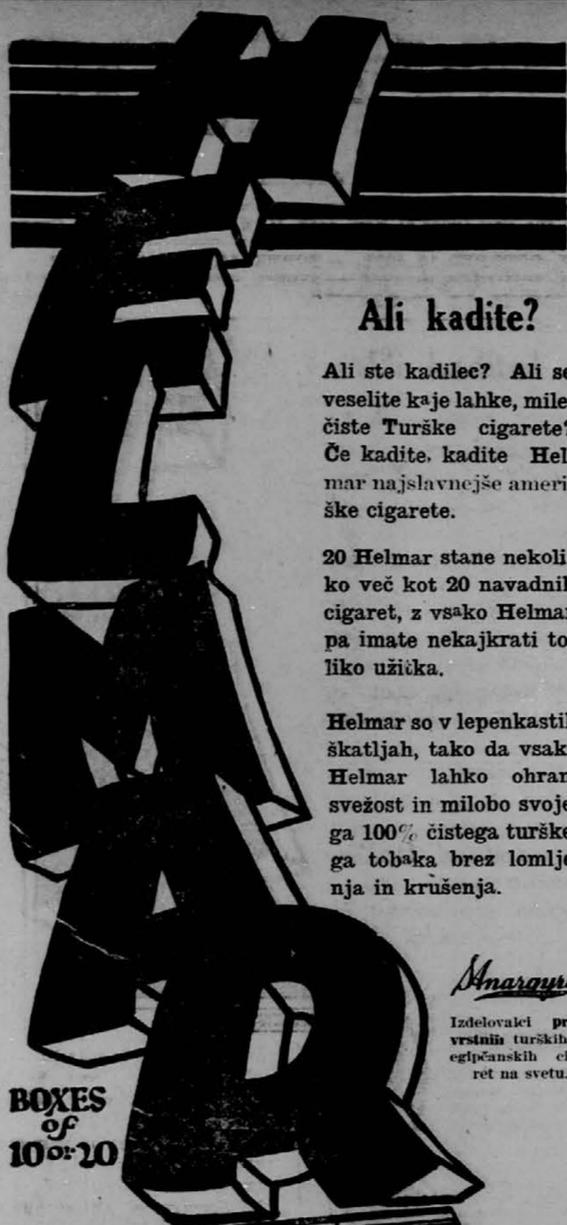
Vsakdo ljubi svojo domovino, zato ker je njegova. To ugotovilo je brez vsakega egoizma. Ne sme se misliti, da je domovina največja na svetu, da so naši ljudje boljši kot so ljudje drugod. To pomeni, da so v naši domovini naši ljudje. To so kri naše krvi. Napredek domovine je naš napredek, njena nesreča je naša nesreča, njena bodočnost je naša bodočnost. Človek je včasih jako ponosen na svojo domovino, včasih se je pa mora jako sramovati. Toda ne glede na to—domovina je domovina. Z drugimi besedami rečeno—domoljubje je naravna vez, domoljubje je razvoj naravnega nagona. Človek ljubi domovino istotako kot ljubi svoje ženo. Ne misli s em, da je močnejša, lepša in bolj krepostna kot so druge ženske na svetu, ampak pomeni, da je njegova v dobrih in slabih časih, da je navezan nanjo v zdravju in boleznih. Domoljubje ni vznemirljiva vez. Domoljubje je le vir moči in zadovoljstva. Človeku ne more biti nobena druga dežela isto kot mu je lastna dežela. Vsakega poštenjak ljubi druge dežele, ljubi druge narode, vsakega veseli njihov napredek. Nekateri pravijo, da so pripravljene umreti za svojo domovino. Večje, vzvišenjše in težje je pa živeti za svojo domovino ter si z vsemi močmi prizadevati, da bi postala boljša kot so druge. Kdor vidi, da njegova domovina ni na pravem stališču, je njegova sveta dolžnost javno protestirati. Kdor pa vidi, da je na pravem stališču, se ne sramuje ponosa, ki izvira iz tega. Pa naj bo dobra ali slaba, domovina je domovina. Življenje posameznika pripada bolj domovini kot pripada posamezniku. Nekaj pa je, čemur mora biti posameznik bolj zvest kot domovini. To je človečanstvo. Prva dolžnost človeka je dolžnost napram človečanstvu. Njegova druga dolžnost je dolžnost napram domovini. Domovina ne obstoji zastran posameznika, ampak posamezniki so zastran domovine. In svet ne obstoji zastran domovine, pač pa domovina obstoji zastran sveta. Človek ne sme ničesar početi, kar bi bilo njegovi domovini v škodo ter v dobiček drugim. In ničesar, kar bi bilo v dobiček njegovi domovini na škodo drugih. Edino to je pameten nazor o domoljubju.

Vipavec ne poje več, Bric obupuje . . .

(Dopis iz Primorja.)

24. septembra, 1923.

V zadnjem času je postalo naše življenje kaj kratkočasno. Človek se nehoče zamisliti v čase iz leta 1. 1914. Nervoznost in razburjenje se je zopet oprijelo našega ljudstva, ki mu je postala v poslednjih letih po vojni koža že precej neobčutljiva za "senzacije". Brezposelnost in lepi čas gotovo pomagata razširjati alarmantne vesti z prav brežično hitrostjo. Vse, staro in mlado je postalo nekam "politično" in ugiba, kaj bo. Toda to vznemirjenje ni iz strahu, nasprotno iz nekega notranjega poželjenja in hrepenenja. Mednarodni konflikti, okupacije, vojna itd., vse to tako lepo zveni... kot bi si s tem hoteli pregnati dolg čas in privoščiti malo zabave. Po grško-italijanskem vetru nam je že skoro žal, a kot nalašč je potegnila nova — reška burja. "Sedaj bo pa skoro gotovo vojna, Mussolini hoče biti slaven, on bo kratkoma zasedel Reko... Jugosloveni pa menda ne bodo tako neumni, da mu pustijo, se raje udarijo," tako se govori po deželi. "Slučajni" vojaški manevri po Vipavskem in Krasu ljudem nočejo iz glave... Tu se nekaj prede... kaj bo z nami? Skoro gotovo nas ne bodo pustili doma, nam še ne zaupajo, treba bo najbrže v Sardinijo... tako modrujejo bojažljivi. Drugi v skrbnih se povprašujejo: "Bodo li zmogli Jugosloveni do Soče..." Med nami je opažati nemirno razpoloženje. Neki v globini se zatajeni in skriti glas pa govori: Da bi le bilo, da se rešimo, da že enkrat zavričamo svobodno na glas... Tako se križajo misli, čas teče, pri nas pa ostaja vse pri starem. Čemu to beganje? Odkod in kdaj je postalo naše ljudstvo — rekel bi — tak obojažljivo in tako hrepenče po predručenju razmer? Mislim, da ne bo preveč, a vse bo takoj razumljivo, ako si nekoliko ogledamo naše današnje življenje. Zanimno kar po vrsti. Odkar so začeli gospodariti fašisti, se pri njih nekako samo ob sebi razume, da morajo postati vse fašisti, tako tudi oni, ki jim to ne ugaja preveč. Učitelstvo je dobilo od svojega nadzornika (!) pred par dnevi ukaz, da naj se v last-

BOXES of 10 or 20

Ali kadite?

Ali ste kadilec? Ali se veselite kaj lahke, mile, čiste Turške cigarete? Če kadite, kadite Helmar najslavnejše ameriške cigarete.

20 Helmar stane nekoliko več kot 20 navadnih cigaret, z vsako Helmar pa imate nekajkrat toliko užitka.

Helmar so v lepenkastih škatljah, tako da vsaka Helmar lahko ohrani svežost in milobo svoje-ga 100% čistega turškega tobaka brez lomljenja in krušenja.

Smaragros
 Izdelovalci prvovrstnih turških in egiptovskih cigaret na svetu.

Peter Zgaga

Spomini newyorškega potepuha.

Dokler se ni moja mati poročila, kar se je zgodilo, ko sem bil štiri leta star, — sem živel pri svoji stari materi. Nato se je moja mati omožila z natkarjem, ki je bil zaposlen v neki špelunki na Bowery.

Ko sem bil pet let star, sem že začel krasti krompir z voz branjeveev in razvažaleev, s šestimi leti pa sem smel že samostojno izmikati ter se udeleževati ekspedicijskih tatvin.

Nato sem se lotil vseh mogočih poklicev.

Tako sem postavjal keglje na nekem kegljišču, včasih sem se lotil tudi prodajanja časopisov.

Ko sem dorastel, sem se zaljublil v lepó devico.

No, da je bila devica, ne smem ravno reči; sicer pa jaz pri svoji nevesti nisem gledal na premoženje, temveč na famijilo.

Njen oče je v Sing Singu zaradi tatvine, njen brat pa na univerzi — namreč v spiritu; dobili so zanj petdeset dolarjev; želel bi, da bi imel več takih svakov.

Njen drugi brat pa je agent; svoj poklic opravlja v poznih nočnih urah ter preži po udiah na don Juane, ki bi bili pripravljene podvoriti njegovim varovankam, proti primerni odškodnini seveda.

Sestra moje neveste je zelo sočutno in visokoizobraženo dekle. Ta pravi vsakemu moškemu ponoči na uličnem vogalu: — Če si kaj fantič moj, pojdi z menoj!

Moj tast je bil kaj nobel mož. On mi je odstopil svoj prostor, ki je eden najboljših v New Yorku. Ampak to ni kar tako!

Kar sedite tja, pa kašljajte cele tri ure, če morete! Če nima človek popolnoma, zdravih pljuč, sploh ne vzdrži.

Ali pa če sem včasih za izmenjavo markiral kruljevega — ni ti pojma nimate, kako je to utrudljivo in kako je treba paziti, da vas ne vidi policist, kadar izmenjavate noge!

In kaj ima človek od vsega tega zvečer, ko prešteje svoj zaslužek?!

Borih 20 do 30 dolarjev! Skoro vsak boljši klerk ima toliko!

Vidim čedaljebolj, da bi se tudi mi morali organizirati. Tedaj bi lahko dosegli, da sploh ne b' prejemali nobenega bakrenega drobiža. Bogve, kaj bi rekli k temu ljudje? Potem bi nam morali dajati najmanj po nikljih. Ako ne, bi enostavno zaštrajkali. Kdo nas more neki siliti?!

In česa ljudje vsega ne zahtevajo!

Neki starejši gospod mi je dejal, naj bi se lotil kakega dela. Neka starejša dama mi je dala kvóder ter me prosila, naj zmolim pet očenašev, da bi prišla v nebesa.

Dokler izmolim pet očenašev, izgubim za dva dolarja na času. Torej naj iz svojega lastnega žepa doplačam \$1.75, da pride stara skatlja v nebesa?!

Zadnjič sem šel v neko pekarijo ter prošil vboigame za svojo slepo ženo.

Kje pa je vaša žena? — me je vprašal pek.

Zunaj stopi, — sem dejal, — in gleda, da ne pride kak polieman.

Razume se, da sem takoj zletel iz pekarije.

Tako torej vidite, da našemu stanu ni z rožicami postlano.

Človek se v pisavi večkrat prenašli.

Tako je naprimer te dni neki časnikar zapisal: Nemčija je vsega sita.

Jugoslovanaka Katoli. Jednota
 Ustanovljena l. 1898   Inkorporirana l. 1901
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 233 E. 185 St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
 Zastavni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
 Blagajnik neizplačnih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.
 Vrhovni zdravnik:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 608 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.
 Nadzorni odbor:
 ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
 MOHOR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.
 Poradni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.
 Zdrujevalni odbor:
 VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
 PATLINE ERBENC, 333 Park Str., Milwaukee, Wis.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARC, 632 Market Street, Waukegan, Ill.
 Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".
 Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.
 Jugoslovanaka Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Dnevne vesti.

VOJAŠKI JETNIKI NA IRSKEM VARŠAVSKA VLADA SVARI STRAJKAJO. PRED SOVRAŽNIKI.

Dublin, Irska, 15. oktobra. — Michael Comyn je imel značilen govor, v katerem je rekel, da so vojaški jetniki zaštrajkali ter so sklenili, da toliko časa ne bodo zavžili nobene hrane, dokler jih ne izpuste na prosto.

TRIDESET FRANCOSKIH ŽUPANOV JE RESIGNIRALO.

Pariz, Francija, 15. oktobra. — Trideset županov raznih občin je v severnem delu Francije danes resigniralo, ker ni hotel minister za javna dela ugoditi njihovim prošnji, da bi preuredil železniški sistem.

KAJ JE VIDEL BRITTEN V RUSIJI.

Washington, D. C., 15. oktobra. Predsednik Coolidge je sprejel v avdienci poslanca Brittena iz Illinoisa. Britten mu je sporočil vtise, ki jih je dobil začasa svojega bivanja v Rusiji.

TROCKI JE BOLAN.

Berlin, Nemčija, 15. oktobra. — Tukajšnje časopisje poroča da je zbolel Leon Trocki, sovjetski vojni minister, na želodčnem raku. K sebi je poklical dr. Ferdinanda Sauerbacha, slavnega monakovega zdravnika. Sauerbach se je odpravil iz Moskova v Moskvo z aeroplanom.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih potrebo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem bo ste ustregli vsem
 Uprava "Glas Naroda"

MI POZNAMO

potrebe svojega naroda ter mu vsled tega zamoremo najugodnejše in najsolidnejše ustreci.

ZA TOČNO IN REDNO IZVRŠEVANJE DENARNIH NAKAZIL,

ZA UGODNO IN BREZSKRBNNO POTOVANJE V STARO DOMOVINO,

ZA DOPREMO OSEB IZ STARE DOMOVINE,

kakor tudi za vsa druga brezplačna navodila glede gornjih zadev, se zamorete s popolnim zaupanjem obrniti na znano

FRANK SAKSER STATE BANK
 82 Cortlandt Street, : : : New York, N. Y.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA NA KRVAVIH POLJANAH!
 Spisal Ivan Matičič
 Cena s poštnino \$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.
 V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.
 Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.
 "GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ŠTRAJK ELEKTRIČARJEV. MUSSOLINIJU BODO DALI NJEGOVI ROJAKI GRAD.

London, Anglija, 14. oktobra. — Unija električarjev je izjavila, da bodo zaštrajkali vsi njeni člani, ker gospodarji zaposlujejo nezmožne ljudi in stavkokaze. Če bo unija izpolnila svojo grožnjo, bodo vsa vladna poslopja v temi.

Rim, Italija, 15. oktobra. — Prebivalci mesta Romagne, kjer je bil rojen Mussolini, so kupili srednjeveški grad ter ga bodo podarili v znak hvalečnosti in občudovanja ministrskemu predsedniku.

Zagonetno, toda resnično.

Beg iz jetnišnice.

Velika, siva jetnišnica v malem mestu Laevenworth, Kansas, je bila zgrajena šele leta 1902. Prej je vlada države Kansas zapirala kaznjence v različnih kaznilnicah države. V Fort Leavenworth je bila vojaška kaznilnica in istotako na McNeills Islandu na pacifični obali, toda tam so bili zaprti seveda samo oni, ki so se pregrešili proti vojaškim postavam.

Leta 1900. se je pričelo z gradnjo sedanje jetnišnice v Leavenworth. Pri gradnji je bilo uposlenih približno petsto kaznjencev, ki so pod skrbnim nadzorstvom oboroženih paznikov gradili svoje lastne zapore.

Dne 7. novembra 1901., je popoldne med četrto in peto uro pobegnulo 27 kaznjencev, in še sedaj je uganka, kako da ni takrat pobegnilo vseh petsto kaznjencev, kajti prilike za to so imeli dovolj. Zgodovina tega bega je skrajno senzacionalna.

Teh petsto kaznjencev, ki so delali pri gradnji jetnišnice, je hodilo vsak dan na svoje delo iz starega vojaškega zapora v Fort Leavenworth, kjer so prenočevali. Ta jetnišnica je bila oddaljena od novega stavbišča nekako dve milj in pol. Kaznjence je spremljal vsak dan na njihovem potu trideset paznikov, ki so bili oboroženi s puškami. Na prostoru, ki je meril nekako dvajset akrov, so pričeli z zidanjem. Postavili so visoke zidove, ki so se raztezali proti severu, zapadu in vzhodu. Na južni strani je imelo stati splotje, v katerem naj bi se nahajala uprava jetnišnice ter dvoje kril s celicami. Med zidanjem je bil ta prostor ločen od ostalih stavb po nekakih palisadah, zgrajenih iz močnih desk. Vrh teh palisad je bila bodena žica, vzdolj palisade pa so se nahajali v presledkih stražni stolpi in platforme na katerih so stali dan na dan pazniki, oboroženi s puškami.

Okoličani so lahko videli vsak dan zjutraj procesijo teh kaznjencev, ki so korakali po štirje v vrsti, spremljani od tridesetih paznikov. Ko so zapustili svojo stari ječo, so morali pasirati gričnato pokrajino, potem so šli skozi goščavo in grmovje, nato pa so morali prekorčiti še mali reko, preden so dospeli do stavbišča, kjer so prijeli za svoje orodje ter pričeli z delom.

Vsakega dne pozno popoldne je kolona teh kaznjencev, korakala zopet nazaj v staro vojaško jetnišnico, kjer so jih preko noči za prli v njih celice.

Kamenje za gradbo so lomili kaznjenci v bližnjem kamnolomu in sami so žgali tudi opeko, katere so delali iz ila, ki ga je bilo v obliči ob nabrežju reke. Jeseni letu 1901 so bili oni trije zidovi doletani in delo pri stavbi je hitro napredovalo, tuda palisada s svojim stražnimi stolpi je še vedno stala.

Delo teh kaznjencev je bilo seveda strogo nadzorovano, zato so bili vsi kaznjenci vsi pazniki po po ključu mehaniki, ki so lahko z več čim očmi nadzorovali delo. Kot že omenjeno, so bili ti pazniki oboroženi z revolverji in puškami, ko so spremljevali jetnike iz jetnišnice na stavbišče in zvečer zopet nazaj, toda ko so ti pazniki enkrat dospeli na stavbišče, so spravili svoje orožje pri čuvajih v stolpih ter se gibali med kaznjenci brez vsakega orožja, ali pa so bili oboroženi kvečjemu s krepelji.

Tekom vseh dolgih mesecev gradnje je vladal med kaznjenci in pazniki ter celo med ostalim do značnim prebivalstvom nekak občutek, da bo prejšiljši izbruhnil u por. Uradniki jetnišnice so se bali napada od morebitnih tovarišev kaznjencev, in sicer na potu, ko so vodili kaznjence iz staro jetnišnice na delo in nazaj. Pazniki so se še bolj oborožili, in vsa pisma, ki so jih kaznjenci prejeli ali oddajali, so bila od jetniških cenzor-

jev strogo pregledana, da se prepreči eventualen komplot potom pošte.

V stari vojaški jetnišnici v Fort Leavenworth so bili tedaj zaprti vojaški kaznjenci, poleg teh pa tudi civilni iz države Oklahome in indijanskega teritorija, katere pokrajine takrat še niso bile sprejete kot države v Unijo. Kaznjenci so bili večinoma divji in surovi ljudje, graničarji, zaprti vsled vtihotapljanja žganja Indijancev, vsled rop in umora, izkratka, bili so tu desperadje, ki se niso strašili pred ničemer. Vojaške kaznjence je bilo prepovedano upljevati pri gradnji jetnišnice, in tako je bila uprava prisiljena zaposliti samo one divjake, individualne iz obmejnih pokrajin. Gotova stvar je bila, da so se ti kaznjenci spoznali na kako šifrirano, tajno pisavo, toda warden McClaghry in njegovi asistenti so skrbno pazili, da se niso mogla vtihotapljati nikak pisma.

Jasno in razumljivo je, da ima jetnik malo prilike, poslušavati se komplicirane tajne pisave. So grove kemikalije, s katerih pomočjo je možno pisati z nevidno pisavo in prejemniku pisma je treba razbrati pismo samo nekaj trenutkov nad plamenom, nakar se pokaže pisava. Dobiti take kemikalije je za kaznjence toliko kot nemogoče. In vendar se je kljub vsem težočam in zaprekan tem kaznjencem posrečilo iztihotapati iz jetnišnice svojim svobodnim tovarišem tako nevidno sporočilo, ali norda celo več sporočil.

Šele dolgo po izvršenem dejanju se je uradnikom jetnišnice posrečilo razvozlati vse podrobnosti complota. Kolovodje tega kompota so bili kaznjenci Gus Parker, Gilbert Mullins, Bob Clark, Turner Barners in Arthur Hewitt, sani belci, ter Frank Thompson, orjaški zamorec, katerega so sprejeli v svoj krog radi njegove strašne moči. Ves načrt je najbrž izdelal Hewitt, ki je menda tudi oddaljal tajno sporočilo, ki je omogočilo beg.

Na pohodih iz jetnišnice na stavbišče in potem zopet nazaj, je bilo kaznjencem dovoljeno medsebojno govorjenje. Na teh pohodih je tudi Hewitt, duševni oče ideje n načrta, razodel ostalim svoj načrt. Med lunčnim, ko so kaznjenci uživali v notranjosti palisade kruh s surovim maslom, je Hewitt razodel nekemu tovarišu podrobnosti svojega načrta, nakar sta se ova moza posvetovala, komu bi lahko stvar naprej zaupala. Naslednjega dne sta zaupala stvar tretjemu kaznjencu, ki je zopet markikal zavetov. Vsi pa so si bili govti dejstva, ka je najvažnejše pri teli stvari vprašanje, kako dobiti vomoč od zunaj. Kdo izmed njih ma zunaj zanesljivo zveze. Kdo zmed njih bi mogel dobiti denar. To je pri begu potreben?

Posvetovanja so se seveda začela. Predno je bilo mogoče ljubiti novega zaveznika, je bilo reba največje opreznosti. Vse posvetovanje se je moralo vršiti sanov v presledkih in šepetaje; beseda tu, beseda tam, če se je ravno raznik obrnil drugam in če ni bilo drugih kaznjencev v bližini. Po semmesečnem pripravlanju in pretehtovanju so se zarotniki smarali dovolj pripravljene, da podzvežajo ta važni in drzni korak.

Naslednje nedelje, ko so smeli kaznjenci pisati pisma, je vzel Hewitt polo pisemskega papirja ter jekleno pero, pomočil ga v tinto ter v širokih vrstah pisal brezpomembno pismo, v katerem so bili le pozdravi in druge take stvari. Nato pa je pero skrbno očištil, ga pomočil v salivo ter pisal med široke vrste drugo pismo, v katerem je povedal, da bo približno v prvem tednu meseca novembra pripravljen ter da naj prejemnik pisma zakopije pri tretjem palisadnem stebri puške in municijo. Pripomnil je tudi, da je palisada ponoči nezastražena. Ker tega pisma niso nikoli našli,

IZPLAČA SE HRANITI LABELNE

te splošno znane vrste kondenziranega mleka

ZA

DRAGOCENA DARILA

ZASTONJ

Posebna ponudba

Uvažujoč, da je še vedno dosti gospodinj, ki ne poznajo vseh prednosti naših kondenziranega Mleka, stavljamo mi, to je The Borden Company, posebno ponudbo, ki bo veljavna samo za omejen čas, da se lahko tudi one izkoristijo ž njimi. Če hočete izpolniti kuppon na dnu tega oglasa ter ga nam poslati danes, vam bomo poslali ilustriran seznam daril zaeno s posebno premijsko karto, ki predstavlja vrednost 10 brezplačnih labelnov.

Naslednje premijske trgovine vam bodo zamenjale vašo karto zaeno z vsemi ali nekaterimi labelni s teh konev. Samo ena teh posebnih premijskih kart bo sprejeta od odjemalca zaenq s 40 ali več labelni.

NEW YORK CITY, N. Y.

44 Hudson Street, near Duane Street
434 West 42nd Street, near Ninth Avenue
1427 Third Avenue, near 20th Street
61 East 125th Street, near Madison Avenue
578 Courtlandt Avenue, near 150th Street, Bronx
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue, near 4th Avenue
2 Sumner Avenue, near Broadway

LONG ISLAND CITY, N. Y.

44 Jackson Avenue, near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street, near Newark Ave
554 Summit Avenue, near Newark Avenue

ELIZABETH, N. J.

1115 Elizabeth Avenue, near Broad Street

PATERSON, N. J.

325 Main Street, near Oliver Street

PASSAIC, N. J.

87 State Street, near Washington Place

BAYONNE, N. J.

225 Broadway, near 15th Street

PERTH AMBOY, N. J.

289 McMillan Street, near Smith Street

NEWARK, N. J.

23 Warren Street, near Washington Street

Če ni trgovine v vašem mestu, da bi zamenjali te labelne in posebno premijsko karto, pošljite na Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson Street, New York City, zaeno s številko darila, označenega v ilustriranem seznamu daril in mi vam bomo poslali brezplačno.

Vaš grocer ima samo eno ali dve izmed vrst Borden's Premium Kondenziranega Mleka, ki so navedene tukaj. Zagotovite ga vprašajte za one Bordenove konve, ki dajejo za svoje labelne dragocena darila.

KUPON

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York
Prosim, pošljite mi Premijsko Karto, kot je oglaševano.

IME .....

NASLOV .....

(Slovenian)

je vsebina seveda samo domneva. Tovariši kaznjencev so resnično prišli ponoči, ko je bilo stavbišče prazno in nezastraženo ter so pri tretjem stebri izkopali jamo, v katero so položili tri revolverje in potrebno municijo. Jamo so nato zasuli zemljo steptali ter jo pokrili s listjem.

Tovariši kaznjencev so sporočilo res dobili in prebrali. Če se namreč pomoči čisto pero v salivo ter potem s tem piše, je pisava nevidna. Ako se želi pismo prebrati, je treba samo ovlažiti gobo s tinto ter s tem ovlažiti papir, nakar postanejo črke, ki so pisane s salivo, bolj črne od onih, ki so pisane s črnolom.

Dne 7. novembra popoldne je bilo v notranjosti palisad okoli štiristopetdeset od petsto kaznjencev, in delo je šlo kot ponavadi izpod rok. Tu se je kopalo, tam planiralo, tu se je zlagalo kamenje, tam zopet se je mešalo malto itd. Nič ni kazalo, po čemer bi bilo sklepati, da se pripravljajo važne stvari.

Pozneje se je spomnil neki paznik, da se je malo pred četrto uro Gus Parker opravičil, vrgel svojo lopato na ramo ter odšel v neki kot palisade. Nekaj minut zatem se je vrnil nazaj ter pričel nadaljevati s svojim delom.

med tem prihiteli na lice mesta. Ko so bili s tem gotovi, je morala paznik zopet ž njimi, da jim je služil kot živ ščit. Sedaj so se napotili proti južnemu stolpu. Tamkašnjemu stražniku pa se je zdelo cela stvar sumljiva, zato je pričel streljati na skupino kakih tridesetih kaznjencev in petero uradnikov, toda kmalu je izprevidel, da so s streljanjem ogroženi lastni ljudje, zato je ustavil ogenj.

Tudi stražnik v severozapadnem stolpu je otvoril ogenj na kaznjence, toda se je kmalu zgrudil s prestreljenim vratom na tla. Zarotniki so se takoj napotili v njegov stolp, kjer so zopet dobili večje število nadaljnjih pušk.

Ko so bili tam gotovi, so naskočili južni stolp, ki je stal sredi palisade, v katerem je bil nameščen čuvaj, ki je bil splošno znan kot izboren strelec. Temu se je res posrečilo ustreliti enega kaznjencev, toda hip nato ga je že zadela krogla v bok, in takoj nato druga v čelo. Zarotniki so sedaj že uplenili 18 ali 20 pušk, nakar so v ognju svinčenk naskočili jugovzhodni stolp. Superintendent Hines je izprevidel, da so vsi uradniki v nevarnosti vsled svinčenk paznikov ter da bo temu sledilo desperatno prelivanje krvi. Brž odločen, je zaklical kaznjencem, naj izrabijo priliko za beg, in pokazal jim je nek star izhod v palisadi. Kolovodje zarotnikov so razumeli migljaj, prinesli naglo bruna ter razdejali stara vrata.

Konec prihodnje.

Kaj so jedli ljudje.

Da so si bogati stari Rimljani večasih privoščili čudne delikatese, n. pr. jezike slavecy ali flamingov, pečene pave ali možgane fazanov, vemo še iz gimnazije. Vemo pa tudi, da so rimski reveži živeli se slabše nego dandanašnji. Ko je postal Juli Caesar pontifex maximus, je priredil banquet, na katerem so jedli: morske pajke, surove ostrige, razne školjke, drozge s špargli, pitane piščance, ragu iz školjk in ostrig, črne in bele marone, ključače, srnino, divjo svinjino, vime svinj, sfinjsko glavo, domače in divje race, zajec, močnate jedi in kruh. Da so pili vino, se razume. Gotovo so pili več vrst vin. Dasi ta banquet ni bil prav nič poseben in ga presega marsikak moderni obed, so pisali rimski satiriki, da se je naravnost pregrešno žrlo in zapravljalo. V srednjem veku so uživali po gradovih večinoma prekajeno meso in divjačino. — Še pod Henrikom VIII. (1557) so na Angleškem le plemiči jedli beli pšeničen kruh. Konec 17. veka so uživali na Angleškem celo boljši ljudje le dvakrat na teden sveže goveje meso, sicer pa le prekajeno svinjino ali govedino. Artičoke, šparglje, razne vrste sočivja, salate in dr. so spoznali na Angleškem šele po letu 1660. Jedila so bila precejena preprosto, zato pa so ljudje uživali večje množine. Apetit je bil menda vobče ogromen. Na gradovih je obstojal zajtrk iz juhe, surovega masla, sira, polenovke, slanikov in piva. Navadno so bili vitezi že po zajtrku pijani. Zato ob nedeljah in praznikih niso zajtrkovali ali pa so zavzili le kako malenkost. K maši so morali namreč prihajati trezni. Drugič so jedli že ob desetih, tretjič pa ob petih popoldne; kasneje so si privoščili "Untertrunk", a ob osmih končni "Schlaftrunk". Jedlo in pilo se je torej ogromno.

Dr. M. Kemmerich poroča v "Tagespost", da se je na svatbi nekega češkega plemiča z neko princeso badensko leta 1576 tekom 7 dni trajajočih poedin poživilo: 40 jelenov, 50 divjih koz, 50 sčdov nasoljene divjačine, 20 divjih prascev, 2130 zajcev, 250 fazanov, 150 pitanih volov, nad 500 telet, 1326 klobas, 150 pitanih prešičev, 450 kostrunov, 395 jančev, 5375 pitanih gosi, 450 piščancev, 2356 kopunov, 18.120 krapov, 6380 postrvi, 5200 rakov, 200 lipanov, 890 jegulj, 30.947 jaje, 35 stotov surovega masla, 29 stotov masti, 15 stotov metu, 1100 čebrov vina, 903 sode piva itd. Koliko je bila svatva ni znano. Niti ni zapisano, koliko so pokrtili kuharji in sluga. Taka gostija je požrla celo premoženje. Ker pa so imeli plemiči po mnogih graščicah velikanska gospodarstva in so jih morali zalagati tudi tlačanec, se stroški za take požrtje niso niti čutili. Le tlačanje so imeli potem prazne kurkine in hleve. Na to se plemiči niso ozirali.

Novi predrzni vlomli v Ljubljani.

Ljubljanska kriminalna kronika je obogatena z novimi predrznimi vlemi, ki se ponavljajo zdaj v vsaki noči od 26. septembra naprej. V noči na 29. sept. so predrzni vlomilci vlomili na trgu Tabor v pisarno tvrdke Fructus, iz katere so odnesli na mizo pritrdjeno ročno blagajno s ploščo vred. V blagajni je bilo 6700 dinarjev in 300 znanek po 25 par Ponoči od 29. na 30. sept. in od 30. sept. na 1. okt. so pa izvršili kar tri vleme. Obiščali so tudi Ciril-Metodovo ulico in kradli pri dr. Natlačenu in dr. Tomišku. Ustrašili se niso niti policijske direkcije in so na pokrajinski vladi odnesli pšalni stroj in vlomili v muzej, kjer so odnesli čisto zlato, srebro, briljant, živo srebro, einober, turmalinov kristal, jantar, iz dvorane V. pa sedem starih kelihov; Muzej ima škode 17.420 dinarjev.

Slivovka in octova kislina.

Tesarski pomočnik Fran Zavrnčnik iz Fužin je v naglici zamenjal steklenico octove kisline s steklenico slivovke in napravil je iz prve globok požirek. Prepeljan je bil takoj v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu izprali želodec.

ZA VARČNE ŽENSKÉ.

Vi veste, da potrebuje vsaka gospodinja več ali manj malih gospodinskih potrebščin, kot so ponve, lonci, noži, posode, kozarci in druge podobne stvari. Večkrat mora kupiti te potrebščine, v namenu, da jih nadomesti za razbite, ali pa nove, ki jih potrebuje v kuhinji za dnevno uporabo.

Zakaj bi trosili denar za kupovanje teh potrebščin, če jih lahko dobite popolnoma brezplačno. Vi seveda potrebujete v svojem domu mleko v kanah. Zakaj se torej ne poslužujete BORDENOVEGA KONDENZIRANEGA MLEKA, ki vam da te vredne gospodinske potrebščine brezplačno za svoje labelne?

BORDENOVA DRUŽBA JE, v namenu, da se seznanj številne gospodinjse s temi vrstami mleka, in darovi, ki jih daje. Danes je na drugi strani tega lista objavljena ta posebna ponudba. — Prečitate jo in izpolnite kuppon ter se seznanite z BORDENOVIM produktom.

Vaš grocer ima morda samo eno ali dve vrsti BORDENOVEGA PREMIJSKEGA KONDENZIRANEGA MLEKA kot je naslikano v oglasih. Zagotovite ga vprašajte za one BORDENOVE kane, ki donosajo dragocena darila za svoje labelne.

ŠTIRJE MAJNARJI USMRČENI V ANGLEŠKEM PREMOGOVNIKU.

London, Anglija, 11. oktobra. V enoindvetdesetih tednih je bilo usmrčeni 1812 premoogarjev v raznih angleških premo govnikih. To je približno po dvajset na teden, oziroma štirje na vsak delovni dan. Število težkih in lahkih poškodb je značalo par tisoč.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

(Nadaljevanje.)

Čez nekoliko časa je Kajm vstal, vzgel iz omare majhen zavoj in ga izročil Franciscu.

„Obdrži to-le“, je dejal razbojniški kapitan, „ako se mi kaj pripeti. Tu notri je pisano, kdo je bila tvoja mati. Vrhutega so notri imena in popisi krajev, kjer sem skrival svoje zaklade. Vse prepustim tibi, Francisco. Pridobol sem si jih nepošteno. Toda ti nisi ničesar zakrivil in nikogar ni, ki bi jih zahteval nazaj. Ne odgovarjaj mi sedaj. Najdeš prijatelje, ko mene več ne bo, in porečejo ti isto, kar jaz. Se enkrat te opominjam, pazi na ta zavoj!“

„Malo upanja imam, da bi mi utegnili koristiti“, je odgovoril Francisco. „Ako ostanem živ, ali ne bodo tudi mene imeli za morskanskega razbojnika?“

„Ne, ne, lahko jim dokažeš, da nisi.“

„Zelo dvomim; toda zgodi se božja volja!“

„Da, zgodi se božja volja!“ je rekel Kajm žalosten. „Pred mesecem dni se ne bi bil držnil reči kaj takega.“

Nato je razbojniški kapitan odšel na krov, Francisco pa za njim.

Skleicali so moštvo „Avengerjevo“ na zadnji del ladje, da odloži, kaj se jim zdi najboljše storiti ob teh razmerah. Odločili so se za to, da dvignete sidro in odplujejo v zaliv, kjer bi bilo po njih mislih lažje braniti ladjo, kakor pa če bi ostali na sedanjem mestu.

Dvignili so sidro in nadaljevali nevarno pot. Veter je postal močnejši, tako da je voda gnala majhne valove; zato sedaj ni bilo več mogoče videti nevarnega dna. V tem času pa sta „Enterprise“ in „Comus“ plula zunaj kleečevja proti vetru.

Okoli poldne je veter narastel še mnogo bolj. Pemči valovi so udarjali sedaj povsod ob skalovje in pečevje. Mornarji so zavili skero vsa jadra, zakaj hitrost je še povečala nevarnost, v kateri je bil „Avenger“.

Razvili so jadra za vihar, ostala pa zavili še bolj. Pa tudi s temi značajnimi jadri je letela ladja z vetrom hitro dalje.

Kajm je stal zadaj in dajal krmarju povelja. Mnogokrat so bili že zadeli ob skale, vendar so bili še vedno dosti srečni. Vlekli so za seboj deske in sploh stori vse, da bi zmanjšali hitrost. Samo udarjanje kipečih valov je kazalo, kje so velike skale, tako da se jih je bilo mogoče ogibati.

„Zakaj pa ne pozovemo Hawkhursta, ki jako dobro pozna vse skale in peči, da nam kaže pot?“ je opomnil krmar onin, ki so stali okoli njega.

„Prav pravite! Pojdimo ponj!“ so vzdiknili nekateri izmed razbojnikov, drugi pa so odšli v notranje prostore.

V kratkem času so se vrnil s Hawkhurstom ter ga odpeljali na sprednji del. Prav nič se ni ustavljal, ko so zahtevali, naj vodi ladjo skozi kleečevje.

„Ako pa tega ne storim?“ je dejal drzo Hawkhurst.

„Potem izgubiš glavo, to je vse“, je odgovoril krmar; „ali ni tako, fantje?“ je nadaljeval ter se obrnil k razbojnikom.

„Da, ali nas privedi na varno, ali pa te vržemo v morje“, jih je odgovorilo nekoliko.

„Takah groženj se ne bojim, fantje“, je odgovoril Hawkhurst; „vsi me poznate za vrelga možaka in prav nič ne bi mi bilo podobno, ako bi vas sedaj zapustil. No, ker vas vaš kapitan ne more rešiti, mislim, da vas moram jaz; toda“, je vzdiknil ter se ozrl okoli sebe, „kako pa je to? Ali smo že iz prelive? Da — ne vem pa povedati, ali moremo zopet priti vanj.“

„Nismo že iz prelive“, je dejal Kajm, „več, da se nismo.“

„No, ako ve kapitan bolje kakor jaz, mislim, da stori najbolje, ako vas on spravi tukaj skozi kleečevje“, je odgovoril Hawkhurst.

Razbojniki pa so bili različnih misli ter vztrajali pri tem, da vodi ladjo Hawkhurst, ki je dobro poznal preliv. Kajm je stopil na zadnji del ladje, Hawkhurst pa proti prednjemu.

„Stožil bom najboljši, kar morem“, je rekel Hawkhurst, „toda pomnite, ako se nam ne posreči nekoliko jardov od brega, ko je

priti v pravi preliv, ne dodajte posem mene. Obrnite nekoliko — se malo obrnite — vedno tako — tu je pravi preliv, fantje!“ je zaklical ter kazal na arimo vodo med razpenjenim valovjem.

Hawkhurst je vedel, da ga izpostavijo na suho o prvi priliki, ki se jim ponudi. Zato je sklenil ladjo uničiti, tudi ako izgubi življenje. Zaradi tega je vodil sedaj ladjo iz prelive naravnost proti kleečevju in minuto pozneje, ko so prišli iz njega, so že mnogokrat zadeli ob kleeči. Ko je pa ladja tretjičkrat zadela ob nje, je ostrakoralna skala predrla njeno dno in voda se je neznanško hitro vli-la skozi odprtino.

Smrtna tšina je zavladala med morskimi razbojniki.

„Može“, je rekel Hawkhurst, „storil sem najboljši, kar sem mogel, a sedaj me lahko vržete v morje, ako vam je drago. Ni moja krivda, temveč tega-le človeka“, je nadaljeval ter pokazal na kapitana.

„Prav malo je do tega, čigava je krivda, Hawkhurst“, je odgovoril Kajm, „to že poravnamo; za sedaj imamo preveč drugega opravila. Spustite čolne v morje, fantje, kakor hitro le morete, in vsakdo naj se preskrbi z orožjem, strelivom in živcem. Mirni ostanite! Ladja stoji dobro in se ne bo potopila. Polagoma rešimo vse!“

Razbojniki so se pokorili kapitanovim poveljem in spustili vse tri čolne v morje. V prvga so deliranjence in Klara d'Alvarez, ki ji je pomagal Francisco. Kakor hitro so se može preskrbeli z orožjem, se je Francisco ponudil, da čuva Klaro, in čoln je odrinil.

Z bojnih ladij so videli, kako je „Avenger“ zadel ob kleečevje in so se razbojniki pripravljali, da spuste čolne v morje. Zaradi tega sta se takoj zadržali in spustili čolne v morje, češ, da preprečijo razbojnikom prihod do otokov, pripraviti na uspešno obrambo. Akoravno se sicer ladji sami nista mogli približati skalam in kleečem, je bila voda na mnogih krajih vendar dovolj globoka, da so mogli čolni plavati brez nevarnosti. Kakor hitro je Francisco v prvem čolnu odrinil od „Avengerja“, so čolni bojnih ladij pohiteli, da mu odrežejo pot. Razbojniki so to zapazili in so se še hitreje pripravljali na odhod z ladje. Kmalu je odrinil tudi drugi čoln, v katerem je skočil Hawkhurst. Kajm pa je ostal še nekoliko časa na ladji, da se prepriča, ali niso pustili kakih ranjenecov zadaj. Nato je tudi on zapustil ladjo v zadnjem čolnu in krenil za ostalima dvema. Bil je sedaj eno miljo in četrť za drugimi, v katerem je bil Hawkhurst.

V onem času, ko je Kajm zapustil ladjo, je bilo težko reči, ali se bo čolnom z bojnih ladij posrečilo ujeti enega ali drugega izmed razbojniških ali ne. Oboji so napenjali skrajne moči. Ko je dospel prvi čoln s Franciscem in Klaro do suhega, je bil prvi izmed sovražnih čolnov komaj pol milje daleč od njih. Plitvine so jih pa nekoliko zavirale, kar je bilo le razbojnikom na korist. Ravno ko je dospel drugi čoln s Hawkhurstom do suhega, so z nekoga čolna, ki je pripadal h „Comusu“, ustrelili iz topa. Zadnji čoln razbojnikov je bil komaj še dve sto jardov od obrežja, ko ga je na zadnjem koncu zadela druga krogla, ker ni mogel zaradi plitvine hitro najti pota. Takoj se je voda vanj in kmalu se je potopil.

„Izgubljen je!“ je vzdiknil Francisco, ki je peljal Klaro v neko podzemeljsko jamo in stal ob vhod, da jo brani; „potopili so njegov čoln — ne, sedaj plava proti obrežju in bo tukaj mnogo prej, nego stopijo angleški mornarji na suho.“

In tako je tudi bilo. Kajm se je junaško boril z valovi ter plaval proti majhni podzemeljski jami. Bila je bliže onemu kraju, kjer se je bil čoln potopil, kakor pa onem, kjer je Francisco s Klaro in ranjenci stopil na suho. Francisco je lahko razočel kapitana od ostalih mož, ki so plavali proti obrežju, zakaj bil je daleč pred njimi, in ko je prišel že blizu brega, so ga zakrile skale Franciscovim očem. Ta se je pa bal zanj, zategnilej je splezal na skale in gledal za njim. Kajm je bil le še nekoliko jardov od brega, ko je

Ali se da panslavizem uresničiti?

—nik.

II.

Panslavizem je bil nam Slovonom že kot gola ideja neizmerno koristen. Tisto „hejslovstvo“, ki nekaterim dandanes tako preseda, ni bilo in tudi sedaj še ni brez vsakega pomena. Kje bi že bili manjši slovanski narodi, kje bi bili zlasti te mi Slovenci, ako bi ne bili v svojih borbah proti trem sovražnim narodom, ki nas obdajajo in ki so nam vedno stregli po življenju, imeli zaslovljene in opore v zavesti, da nismo sami, da stoji za nami več kot stotimilijonski narod in da vsled tega naš bolj ni boj brez upa zmage! Samo to zavest imamo zahvaliti, da nismo poginili in samo ta zavest more rešiti one naše brate, ki še danes zdihujejo pod tujim parom... Odvračati se od panslavizma, bi bilo vsaj za manjše slovanske narode toliko, kot vdati se samomorilni mladi! Radič in njegovi kompajoni devljejo s svojim separatizmom sami sebi vrv za vrat! Ni treba kdovekake bistroumnosti, da uvidimo, kaj nam je v korist in kaj nam ni v korist. Dovelj je, ako poznamo želje naših nasprotnikov, ki pa ne želje naših nasprotni da smo mi razvidjeni in needini!

Samo ako se bodo Slovani zavedali svoje skupnosti in izvajali iz te zavesti vse posledice, je upanje, da napoči nekoč dan, ko bomo Slovani s ponosom lahko trdili o sebi: zdaj se začneja slovanska doba, zdaj bomo mi dajali zgodovini smernice, zdaj je v naših rokah usoda človeštva!

Žal, da svetov. vojna, ki je bilo v njej prelite toliko slovanske krvi, nam Slovonom ni prinesla takih uspehov, da bi mogli že zdaj govoriti o začetku kake slovanske ere. Da je tako, zato so pokrbeli, kakor že omenjeno, v bratski slogi naši prijatelji in neprijatelji! Res da so nastale vsled zadnje vojne tri nove slovanske države: Poljska, Češkoslovaška in Jugoslavija. Gotovo je tudi, da bi te tri države, ako bi nastopale enotno, tvorile dokaj imponujočo silo. Toda to bi še vedno ne bilo Slovanstvo! Če bi se te tri države združile brez Rusije v neko celoto, bi bilo to za Slovanstvo prej nesreča kot sreča. Nastal bi na ta način v slovan. svetu nekak razkol, ki bi imel za Slovanstvo nedvomno najusodnejše posledice. Pri obstoječih razmerah bi smatrala namreč Rusija, da je taka zveza naperjena proti nji in odtujila bi se slovanski ideji še bolj, kot se je itak po zaslugi boljševizma. In v kakem položaju bi bile Poljska, Češkoslovaška in Jugoslavija — z Bolgarijo kot slovansko državo za enkrat ne moremo računati — kaj bi se jim obetalo, kake nade bi stavili lahko na bodočnost, ako bi ne imeli Rusije na svoji strani? Mislim, da bi se vsem trem odpirala le malo razveseljiva perspektiva. Rusija bi se naslonila še tesneje na Nemčijo, a kaj bi pomenili Rusija in Nemčija v prijateljskem objemu čez nekoliko let za Evropo in ves svet, to je jasno vsakemu, ki zna misliti!

Za to morajo biti obrnjene oči vseh Slovanov brez razločka prej kot slej na Rusijo, zato mora iti stremiljenje vseh merodajnih slovanskih krogov za tem, da se velika Rusija prej ko mogoče pridobi zopet za Slovanstvo!

Toda kako?

Pri nas je že delj časa dnevnem redu vprašanje, ali naj stopi naša država z boljševiško Rusijo v diplomatske stike, ali naj vstrastljuje. Jaz se čudim, da se zdi ja še dalje na svojem odklonilnem odločitve v tem pogledu mnogim tako težka. Stvar treba samo malo preudariti! Kaj kleečemo s tem, ako stojimo še dalje samo pasivno ob strani? Ali se bodo stvari zaradi tega v Rusiji kaj izpremenile? Najivno bi bilo, kaj

pošila neka mušketa. Razbojniški kapitan se je vzdignil visoko iz nad vode — se stresel — čisto modra voda se je poročila — se potopil in ni ga bilo več videti.

(Dalje prihodnjih.)

takega pričakovati! Ako hočemo, da ne bo za nas v Rusiji vse izgubljeno, treba da nastopamo aktivno! Vojne Rusiji ne bomo napovedovali, to bi bilo blazno, a treba, da rešimo na drug način, kar se rešiti da. S samim opazovanjem in čakanjem ne dosežemo ničesar. Zato treba, da se naša diplomacija nemudoma loti dela. Mi moramo svoje zastopnike tudi že zaradi tega imeti v Rusiji, da se takorekoč na lastne oči o tem prepričamo, kaj se godi v Rusiji in kake so ondi razmere pod sovjetsko vlado. To, kar smo doslej v tem pogledu čuli, je morda res, morda pa tudi ne! Ako bodo druge države mirno dopuščale, da bo Nemčija sedanje ruske razmere neomejeno izkoriščala, potem je vsekakor mogoče, da se vtrdi nemški vpliv v Rusiji tako, da ga ne bo mogoče nikoli več izpodrinuti.

Anglija se je hitro izpametovala! Videla je, kako Nemei v Rusiji žanjejo in hotela je biti pri žetvi deležna! Začela se je približevati boljševikom, ne plašeč se niti pred dejstvom, da tiči v tem nevarnost za prijateljstvo, ki je vladalo deslej med njo in Francijo. Prav zaradi tega se je začela laskati tudi Nemeem, da bi ji ne delali preveč neprilik pri boljševiški vladi. Od tod izvira vse nesoglasje med Anglijo in Francijo v reparacijskem problemu! Šele v drugi vrsti je napolnil Anglijo k temu strah, da bi Francija ne postala premočna. Sicer pa je ta strah prazen in samo pretve, da dokler Francija ne zahteva nič več, kot da se ji poravnava prizadeta škoda! Lastno korist nad vse! Tega načela se držijo drugi, tega načela se držimo, kadar gre za splošne interese slovanstva, tudi mi!

Gotovo je položaj naše države v tem oziru nekoliko težaven. Če se ne motim, sem že izvajal nekje, da je — vsaj zaenkrat — Francija naša naravna zaveznica. Ali ne smemo prezeiti, da navzlic prijateljstvu, ki obstoja med njo in nami, vendar — le samo s kislim obrazom posreduje za nas v sporu, ki ga imamo zaradi Reke z Italijo. Da bi se energično zavzelo za nas, tega ne pričakujemo! Zakaj bi se mi potem brezpogojno ozirali na njene želje? Vsaka zveza ima svoje meje in ne sme nikdar segati tako daleč, da bi prišel eden zaveznikov v popolno odvisnost od drugega. Ako Francija noče priznati ruske sovjetske vlade, ima za to svoje posebne razloge, ki nas ne tangirajo! Sicer pa ne vem, kaj si Francija obeta od tega svojega negativnega stališča. Ne verujem prav, da bi se dalo na ta način izsiliti kaj, ker je Rusija vsled svoje razprostranosti nekak svet zase in laglje izhaja brez stikov z inozemstvom kot vsaka druga država na svetu. Mislim, da bi druga pota tudi Francijo prej privedla do cilja! Toda ako Francija že vstraja na tem stališču, ali naj tudi mi? In čemu? Zgolj zato, da so zahteve Francije na ta način nekoliko bolj poudarjene? S tem Francija pač ne pridobi mnogo, nam pa je stvar lahko v veliko škodo! Sicer pa — ali je res, da Francija sovjetske vlade noče priznati? Nikakor! Pod gotovimi pogoji bi to takoj storila — ako bi se namreč sovjetska vlada hotela zavezati za poplača Franciji predvojne dolgov! Tu ne gre torej za nikakvo nočela, temveč zgolj za gmotno korist Francije, kateri na ljubo pa naša država pač ne sme žrtvovati onih interesov, ki jim ima Slovanstvo na razveju razmer v veliki Rusiji!

Res je nevarnost, da odbijemo s tem, ako se približamo Rusiji, pa Poljake od sebe. Toda to bi bila samo epizoda! Saj tu ne gre za dva, tri mesece! Tu gre za decenije! Tekom časa se izravna vse. Stvari stoje namreč tako, da se Poljska prej ali slej mora sprizniti z Rusijo, ker je sicer njen obstoj nemogoče. A, da se to čim prej zgodi, v to morajo zastaviti svoje moči vsi, ki čutijo slovansko, zlasti pa osebe, ki so jim poverjeni diplomatični posli!

Obnova vojaškega letališča na Velikih rojah.

Tržaška „Edinost“ poroča: Na Velikih rojah kipi delo za obnovitev nekdanjega vojaškega letališča. Okoliščinski kmetje, ki so vzeli prostor nekdanjega letališča v najem ter ga s trudom spreminili v plodovite njive, so morali pobrati še nedozorele prideleke in se umakniti parnemu stroju, ki že spreminja razorano zemljo v gladko ravnino.

Zvišanje železniških tarifov.

Italijanski ministrski svet je odobril odlok o zvišanju železni-

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V ORUŽINAH

Hude Bolečine

revmatične hidroclajsače, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Iščite tako uporaben je za izvinjenje, otekline, za otrplost, in chroleost bolnih mišic ter udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV

Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

skih tarifov. Sedanje cene na železnicah se zvišajo v II. razredu za 15 odstotkov, v III. razredu za 6.6 odstotkov, dočim se cene I. razreda ne zvišajo. Naročnikom se cene zvišajo za 20 odstotkov.

ALI VESTE, — da človek, ki potuje iz Slovenije v Hrvaško ne opazi, kje prehaja slovenska in hrvaščina? Ali veste, da so Helmar turške cigarete iz čistega turškega tobaka in da so napredaj po zmerni ceni?

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPECIALIST MOŠKIN BOLEZNI.

Moja praksa je združevanje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravil nad 25 let starim skupnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vam zdravim in vrnem moč in zdravje. Skleni se lotiti s posebnimi posebnimi skrbmi pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vam popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz zdravim zastrupljene kri, mazave in lise po telesu, bolezni v urfu, izpadanje las, bolečine v kolenih, starostne omladine, živčne in bolezi v mehulicah, letar, letodu, rmenice, revmatizem, katar, mite žile, narasla žila. Uradna ura: V ponedeljek: med 11. uro in 1. uro, v sredo, petek, soboto, nedeljo od 11. uro do 1. uro, v nedeljo od 11. uro do 1. uro, v nedeljo od 11. uro do 1. uro.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v kratki povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovcem v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovalč. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se nasi očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .75

POŠTINA PROSTA

“GLAS NARODA”

82 Cortlandt St., New York

Uspehi v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar.

Nuga-Tone

Proizvaja bogato rdečo kri, močne stanovitne živce, življenja polne moške in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spominjate mrčini in vaše telo mrči, če ste se že navlekli jemati polizdravila in medicinska sredstva, potem poskusite Nuga-Tone, in izprevidite, kako lahko hitro se vrnete k zdravju. Nuga-Tone je zdravilo, ki vrača zdravje, popravi slabi tek, neprevare, vetrovi in kolcanje, zaprtje, pomanjkanje energije, pomanjkanje živinosti, nevarnost, neopetnost, izhaja iz pomniljanja živine moči, redke zvoledene krvi in slabe krvne cirkulacije.

Vsak ud, vsako delovanje telesa je odvisno od živine sile za svoje življenje in delovanje. Živina moč je poglavitna stvar za želodec, jetra, ledice, drob, utripanje srca in krvno cirkulacijo. Nuga-Tone je najbolj uspešno zdravilo za nevarnost in fizično izdelane. Zakaj? Ker sestoji iz osmoro vrstnih sestavin, ki vračajo zdravje ter jih predpisujejo najslavnejši zdravniki. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem.

Nuga-Tone proizvaja življenje v jetrah, ter ojačuje srce, da ne deluje. Obilja ledice ter izhaja iz njih strupene sestavine. Nič več vetrov in kolcanja, težke sap in pokritega želodca in krasneje ženske. Nuga-Tone ne vsebuje omamljivih sredstev, ne vsebuje katerih se človek navadi. Zavit je v pripraven zavojek, ki ga v skladu s potrebo, vtrite v vročo vodo, da se raztopi, ali ga boste vsem svojim prijateljem.

NASA POLJNA GARANCIJA.—Cena Nuga-Tone je en (\$1.00) dolar za steklenico. Vsaka steklenica vsebuje devetdeset (90) tablet, polno mesečno zdravljenje. Vi lahko kupite šest steklenic, mesečno zdravljenje za pet (\$5.00) dolarjev. Jemajte Nuga-Tone dvajset (20) dni. Če niste zadovoljni z uspehom, vrnite preostanek zamo s kitajsko in mi vam bomo takoj vrnili denar. Vidite, da ne morete izgubiti nič penja. — Mi praznemo rizično. Nuga-Tone na prodaj pri vsih dobrih lekarnih po enaki ceni in enaki garantiji.

KO NAROČATE, SA POSLUŽITE TEGA KUPONA.

NATIONAL LABORATORY, S-20, 1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gospodje!—Prosim, dobite priloženo.....za kar mi pošljite.....steklenice Nuga-Tone.

Ime.....

Cesta in št. ali R. F. D.....

Mesto.....

Država.....

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

Melaniji je začelo sree močno utripati.
— Bog ve, po kaj je prišla? Daj Bog, da bi ne bila ona. Toda v nji se je vedno bolj utrjevalo prepričanje, da je. Nestrpno je čakala konca predavanja.
Melanija je šla k blagajni in doplačala za boljši prostor. Sedla je tik za mlado deklico in starega gospoda. Pazno je vlekla na uho vse, kar sta govorila.

Ko je govornik izpregovoril par lepih fraz, je deklica navdušeno zaploskala.

— Kaj vendar ploskaš? — jo je vprašal gospod, sedeč poleg nje.

— Svojemu bratrancu smem ploskati — je odvrnila.

Melanija je stisnila pesti. Nosnice si ji zadržgale kot živali, ki sluti nevarnost.

— Zakaj se ta njegova sestrična še ni poročila? — Kaj išče tukaj? — Saj je lepa in mlada in snubecev ji gotovo ne manjka. V Pariz je prišla samo zastranega, da sliši njenega moža in da se naslaja nad njim. To je jasen dokaz, da ga še vedno ljubi. Ti nesramnica ti!

— Bog daj, da bi je ne zagledal — si je mislila Melanija. — Če jo vidi, se bo zopet porodila v njem stara strast.

Pascal se je priklonil. V gledališču je nastalo strašno zlokanje.

Ponovno se je priklonil ter stopil za kulise.

— Kaj je že končano predavanje? — se je začudila Renee. Ljudje so se drenjali proti izhodu, toda mladi deklici se ni prav mudilo.

Tudi Melanija še ni bila vstala. Pazno je sledila vsaki njeni kretnji.

Tedaj je mlada deklica opazila vrata, vodeča za oder.

Obrnila se je k strežaju ter ga vprašala:

— Ali vodijo ona vrata za oder? — Da, gospodična.

Zatem se je obrnila k svojemu staremu spremljevalcu rekoč:

— Pojdi z menoj, stric, na vsak način mu moram čestitati.

— Bog ve, zakaj — je odvrnil starec čemerno.

— Jaz pravim, da pojdiva — je odvrnila ter zacepetala z nogo.

— Na, saj vem, da se moram vkloniti tvoji volji — je odvrnil starec.

Melanija je vse to videla in slišala. — Srca se ji je krčilo v strašni boli. Vedela je, da se je približal čas velike preiskušnje.

Gospodična Renee je šla naprej, za njo stric, za obema pa Melanija. Najrajši bi razpraskala svojo tekmovalko.

V Pascalovi garderobi so bile tri osebe. Postaren gospod in dve dami.

Vsem trem je stikal roke ter se jim zahvaljeval rekoč: Hvala vam, hvala. Preveč ste ljubeznivi.

Sestrična je stala v temnem kotu ter najbrže čakala, da bi vs odšli. Melanija je stopila v drug kot.

Sestrična se je odkašljala ter stopila naprej.

— Dober večer, Pascal, — ali me ne poznaš več? — je rekla s svojim zvonkim glasom.

— Renee! — je vzkliknil. — Kakšno presenečenje! In vi, go spod Fertin?

Ko je mlada deklica stopila predenj ter ga hotela poljubiti, je stopila med oba Melanija.

— Pojdi, Pascal, — je rekla.

To je bil trenutek izvanrednega razočaranja. Toda rascal si je znal pomagati. Kot da bi se nič ne zgodilo, je rekel mirno:

— Predstavljam vama mojo ženo. Tukaj je pa gospodična Be nevent, moja sestrična in eden mojih stricov, gospod Fortin.

Malo je manjkalo, da se ni mlada deklica zgrudila na tla. Za čudeno je pogledla malo, črno oblečeno žensko.

Melaniji je bilo tedaj žal, da ni njena obleka iz najmodernejšega modnega salona.

— Oprostite, gospodični — je rekla Melanija s tresočim glasom. — Mojega moža pričakujemo doma.

S stene je vzele Pascalovo sukno. Pri tem je trdno stisnila pesti, kajti malo je manjkalo, da ni razpraskala svoje tekmovalke.

Sestrična se je naslonila na steno.

— Z bogom, Pascal, — je rekla. — Nasvidenje!

Ko je stopala mimo Melanije, je sklonila glavo ter zamrmrala kratek pozdrav. V tem pozdravu je bilo pa vse sovraštvo in vse za ničevanje, ki ga je ženska zmožna.

Oklenila se je svojej strica in odšla.

Melanija je dobila živčni napad.

— Če bo še enkrat prišla, — je sikala — ji bom izpraskala oči. Zaponi si, Pascal, kaj sem ti rekla.

Grizla je v žepno rutico, da bi zadušila stokanje.

— O, Pascal, Pascal, ti ne veš kako te ljubim.

Stisnila se je k njemu kot da bi mu hotela dokazati, da je njegova, samo njegova. Njemu pa nikakor ni bilo povolji.

— Molči! Rotim te pri živem Bogu, molči — je bruhal Pascal ter jo odriival od sebe.

Bal se je, da bi ne bil kdo priča tega neljubega prizora.

Pozvonil je in vprašal služabnika:

— Ali je voz tukaj? — Da, gospod profesor.

Zapel si je površnik, vzel klobuk ter pehal Melanijo pred seboj v voz.

— Tako strašno te ljubim, — je rekla z jokajočim glasom ter neprestano ponavlja: — Ti ne veš, kako te ljubim, Pascal.

To je govorila v vozu, to je rekla na stopnicah, to mu je zadržila v postelji.

In ko je ležala v mrzlici, je neprestano govorila: — Ljubim te, ljubim te!

Štirinajst dni je hodil zdravnik v hišo. Melanija je imela predčasni porod.

In ko se je zbudila iz nezavesti, ter so ji povedali, da je malo bitje, njena bodoča sreča, mrtvo, se je zarila z glavo v blazine ter bridko in neutočno jokala.

Tistega večera je pa začutila na svoji roki dvoje vročih ustnic in nežen glas:

— Odpusti mi moja dobra Melanija, poglej, na kolenuh te prošim odpustjenja. Zastran mene si toliko pretrpela in jaz ne bom mogel nikdar odpustiti samemu sebi. Mislila si, da te ne ljubim več

da imam drugo ljubico. Motiš se, jaz ne ljubim nobene druge ženske razen tebe.

Ko je Melanija slišala te besede, se ji je razjasnil obraz.

— O, moj Pascal, ali je to res? — Ali je to res?

— Da, res je, res je. Prisegam ti. Vidiš, samo zastranega sem hotel postati bogat, da bi osrečil tebe, moja ljuba žena. To so bile lepe sanje. Žal, da so bila le sanje. Enointrideset let sem star in sem skoraj na istem stališču, kot sem bil s petindvajsetim letom.

Ali pa še na slabšem. Z življenjem sem sklenil vse račune kot brodomolec. Ti ne veš, kako je žalostno, če se človek enkrat uveri, da ne bo ničesar dosegel v življenju.

(Dalje prihodnjik.)

Jugoslavia irredenta.

Drago nagajanje.

Goriškim društvom, ki prosijo za dovoljenje kake prireditve, pošilja goriška kvestura na vrat posebno komisijo, ki mora pregledati oder, ako odgovarja veljavnim predpisom. Šele potem izda kvestura dovoljenje. Ta "spas" bi Italijanom radi privočili, ako ne bi bil tako drag. Vsako društvo mora namreč komisijo samo plačati, in sicer znaša ta trošek par to lir. To je ravno dovtip te italijanske škanje.

Namesto slovenskih srednjih šol "specializiran pouk".

Kakor je povedal videmski župan v pogovoru z urednikom "Giornale di Udine", se je furanski prefekt Pisenti v Rimu pridelal za to, "da bi stopili na mesto zatrtih slovenskih srednjih šol prikloniti se specializirani pouku, tako da bodo te naši novi leželi v korist in se utrdje vedno bolj močno vezi z veliko italijansko domovino". Sedaj si je lahko misliti, kakšno nadomestilo dobje slovenci za idrijsko realko.

Vojne sirote v Istri.

Glasom uradnih podatkov je v Istri 6462 vojnih sirot — vse samo deca knetskih in delavskih dojev. Za sirote hrvatske narodnosti ni skoro nič poskrbljeno, bočim Slovenci in posebno Italijani potom zasebne dobrodelnosti veliko storje za svoje vojne sirote.

Drzen roparski napad v Trstu.

Na Vrdeli pri Sv. Ivanu vodi svojo gostilno "Alla fermativa" 2letni kremlar Josip Constantini. Pomagala mu je njegova 32letna žena Josipina vdova De Monte. Le-a je imela navado, da je nosila zaradi varnosti pred tatovi svoj lenar in vse svoje dragocenosti s seboj v ročni torbici. Ko sta nekoga večera oče in hči zaprla gostilno in hotela oditi domov, sta neadoma pristopila dva neznanca, katerih eden je hčeri z blikovito naglico iztrgal torbico, drugi je pa istočasno in neposredno bližnje sprožil proti njej revolver. Nato sta zbežala. Oče se prvi hip niti zavedel ni, kaj se godi. Šele ko je videl ležati na tleh svojo hčer, se je spustil v tek za oparjema. Ta dva sta med tekom prozila nekaj strelcov in izginila — dalje. Vdova De Monte so takoj dpejali v bolnišnico, a je med sotom izdihnila. Roparjev klub vsemu prizadevanju še nujajo.

Hišne preiskave.

V zadnjem času so se vršile pri mnogih Slovencih v goriški okolici hišne preiskave. Tako pri trzocev Makucnu, živnozdravniku Ierbiču, komunistu Srebrničju — si v Solkanu, potem pri bivšem županu Černicu v St. Petru, društvu "Prešeren" itd. Preiskave niso prinesle nobenega uspeha in niso nikogar aretirali. Kaj so obsti pravzaprav iskale, ni znano.

Evharistični kongres v Vipavi.

11. in 12. septembra je bil veličastna manifestacija dveh temeljnih misli našega ljudstva na Primorskem: verske in slovenske. Udležencev je bilo 12 do 14 tisoč. Italijani manifestacije niso mogli vratko in malo prepovedati, niso se pa mogli premagati, da se ne bi osmežili z malenkostnimi omejitvami. Tako so se morala vsa zborovanja vršiti pri zaprtih vratih ter je moral celo lajik govoriti v cerkvi. Slavoloki so morali ostati brez napisov, ker Italijani slovenskih niso dovolili. V Logu, kjer so ljudje le napravili par slovenskih napisov, verske vsebine, seveda, so Italijani ponoči slavoloke porušili. Oblast je poslala v Vipavo celo četo orožnikov in 60 mož fašistovske narodne milice, ki je v črnih srcah korakala pri procesiji ob nohu. Vse to je ljudstvo mirno opazovalo in si mislilo svoje v zavesti, da je vse to na-

sproti njegov: mogočni volji do življenja po božjih zakonih — zrepomembno.

Istra brez duhovnikov.

List "Istra" poroča iz precej zanesljivega vira, da je izšel nalog, glasom katerega morajo vsi duhovniki, ki jim je odbito državljanstvo, zapustiti Istro in Italijo. Vsled tega bo samo tržaška škofija izgubila do 40 duhovnikov, za katere ni nobenih namestnikov. Duhovniki, ki ostanejo, bodo morali upravljati po dve do tri župnije ter bodo srečni kraji, ki bodo imeli lastnega župnika.

Boj za šolsko mladino.

Z ozirom na okrožnico okrajnega šolskega nadzornika Karola Rubbia, v kateri je pozival učitelstvo, naj se vpiše med fašiste, pričbuje "Goriška Straža" javen apel slovenskih starev na Rubbio kot učitelja in očeta. Apel poziva Rubbia naj odneha od začetnega dela, s katerim dela nasilje vesti učiteljstva, in naj uniči tudi vse pristopnice, ki jih je že morda prejel od ustrahovanega slovenskega učiteljstva. Apel izjavlja, da bodo slovenski starši do skrajnosti branili svobodo vesti slovenskega učiteljstva in s tem pošteno vzgojo svojih otrok.

Kaj se pripravlja na Goriškem?

Učitelji na Goriškem so morali pred novim šolskim letom vložiti nove prošnje za stalno nameščenje. Prošnje še vedno niso rešene in na razna poizvedovanja so na goriškem šolskem svetu učiteljem odgovorili, naj ne nastopijo službe, dokler nimajo v rokyah rešitve. V tem se pa širijo razne strahotne vesti, da bo 70 slovenskih učiteljev vpkoljnih, 20 pa odpuščenih ter da pride sedaj na šolskem polju za Istro na vrsto Goriška.

Potalijančevanje istrskih šol.

Tržaška šolska oblast je odredila, da se hrvatski šoli v Novakih in Mocihobih v Istri potalijančita, češ, da tako želi tamkajšnje prebivalstvo. Kako fašisti ljudstva vtepaajo take želje, je znano.

Smrtna kosa.

V Gorici je umrl dr. Fabris, tajnik goriškega "Monta" in brat tolmunskega notarja.

ROYAL MAIL

Pooblaščen narodna črta od jugoslovanske vlade
Neposredna služba med
New Yorkom in Hamburgom
Charbourgom in Southamptonom
"ORCA" "ORBITA"
"ORDUNA" "ORBITA"
Ti parniki so v vseh ozirih novi in moderni. Priljubljeni so prekoatlantskim potnikom ter so slavni vsled svojih priklonih naprav, izborne službe, in kar je najvažnejše vsled udobnosti.
Ljudni strežniki nosijo na bele porjane mise dobre, okusne in zadostne obede. Posebna pozornost je posvečena ženskam in otrokom.
Za podrobnosti vprašajte agenta v vašem mestu ali pa pri:
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
26 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

Dopis.

Detroit, Mich.

Zopet se oglašim iz Detroita. Z delom gre dobro. Novice je vedno dovolj, a ljudje se največ zanimajo, po čem je grozde, kateri avtomobili so najboljši in pa kje bo Slovenski Narodni Dom stal. Kot je vsem znano, bodo delničarji odločevali, kje bo Dom stal. Ker ima vsaka delnica en glas, je umevno, da bo tisti del mesta imel Dom najbližji, kjer je največ delničarjev, oziroma kjer je največ delne prodanih.

Društvo Slovenski Nar. Dom bo predredilo svojo prvo vinsko trgatv v nedeljo 21. oktobra v Hrvaški dvorani na Kirby Ave. East. Da bo to najboljša vinska trgatv, kar smo jih imeli dozdaj v Detroitu, jamči odbor, ker vsaka prireditelj, ki jo je dozdaj do društvo priredilo, je bila bolj obiskana kot slednja prireditelj drugih društev. Program je izstžen. Svirala bo "Lara".

Druge veselice ni na programu za letos nobenega drugega društva v Detroitu.

S pozdravom A. Janesich.

ALI VESTE.

da se je vršil nedavno, — pred nekaj dnevi v Ljubljani vselej, na katero so bili razstavljeni vsi važnejši muštrijalni izdelki? Ali veste, da je med cigaretami, ki se bore za prvenstvo, Helmar turška cigareta najbolj zahtevana?

POTOVALNI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščen nabirati narodino za "Glas Naroda", so: Joseph Černe, Anton Šimčič in Joseph Smalzel.

Upravništvo.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — mali oglasi v "Glas Naroda".

Išla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pšcem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovenski; 10. Tihl veter od morja; 11. Še ena; 12. Povojte, ve planine; 13. Sijaj, solnce; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanica; 17. Vabilo; 18. Pastrček; 19. Rožmarin; 20. Čerkevica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danic; 24. Savka; 25. Oblaček; 26. Planinska ro'a; 27. Hercegovska; 28. Ljubezna in pomlad; 29. Ročica i slavnul; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad radečih rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vrgred se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak žalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdajmo rute; 59. Slovenac. Srb. Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Gletje, kako umira prvič; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni. 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotniška pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinako, Frankopanka; 80. Što čutiš Srbije tužni?; 81. Pobratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihl noč; 85. Milica; 86. Njoj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezna; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva molke slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraj; 97. Pod oknom; 98. Ljubezna in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Rastanek; 101. Svažanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejza.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street New York

Kretanje parnikov - Shipping News

17. Oktobar:
Muenchen, Hamburg; Pres. Adams, Cherboung; Tyrrenia, Cherboung; Hamburg.

18. oktobra:
Albert Ballin, Hamburg; Rochambeau, Havra.

23. oktobra:
La Savole, Havre; Olympic, Cherboung; Ohio, Cherboung; Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Leviathan, Cherboung.

24. oktobra:
Paris, Havre; Pres. Monroe, Cherboung.

25. oktobra:
Thuringia, Hamburg; Cosombo, Genova.

27. oktobra:
Homeric, Cherboung; Orbita, Cherboung; Hamburg; Pres. Harding, Cherboung; Bremen; Vendam, Boulogne.

30. oktobra:
Resolute, Cherboung; Hamburg; Mauretania, Cherboung.

31. oktobra:
Pittsburgh, Cherboung; Bremen; Bremen; Bremen; America, Genova; Bevedere, Trst.

1. novembra:
Hansa, Hamburg.

novembra:
Majestic, Cherboung; Rotterdam, Boulogne; Pres. Fillmore, Bremen.

novembra:
Berengaria, Cherboung.

7. novembra:
Belgenland, Cherboung; Suffren, Havre; Pres. Polk, Cherboung; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genova.

novembra:
Cleveland, Cherboung; Hamburg; Pittsburgh, Cherboung; Hamburg.

10. novembra:
Leviathan, Cherboung; Martha Washington, Trst; Olympic, Cherboung; Derflinger, Bremen; Orca, Cherboung; Hamburg; Albania, Cherboung.

13. novembra:
Aquitania, Cherboung; Reliance, Cherboung; Hamburg.

14. novembra:
Paris, Havre; Zeeland, Cherboung; Pres. Adams, Cherboung; York, Bremen.

15. novembra:
Westphalia, Hamburg.

17. novembra:
America, Cherboung; Bremen; Orduna, Cherboung; Hamburg; Chicago, Havre; Rydam, Boulogne; Muenchen, Bremen.

20. novembra:
Dulio, Genova.

21. novembra:
Canpot, Cherboung; Bremen; Pres. Van Buren, Cherboung.

22. novembra:
Mount Clay, Hamburg.

24. novembra:
Majestic, Cherboung; Rochambeau, Havre; Ohio, Cherboung; Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherboung; Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Tyrrenia, Cherboung.

27. novembra:
Berengaria, Cherboung.

28. novembra:
Pres. Garfield, Cherboung.

29. novembra:
Albert Ballin, Cherboung; Hamburg; Mongolia, Hamburg.

30. novembra:
President Wilson, Trst.

1. decembra:
Leviathan, Cherboung; La Savole, Havre; Olympic, Cherboung; Vendam, Boulogne.

COSULICH LINE

Karavnost v Jugoslavijo
Edino direktno spomladno odplute
Otvorivna vzhna znanega
MARTHA WASH. — 10. nov.; 28. dec.
PRESIDENT WILSON — 30. nov.
v Dubrovnik all Trst.

Zelen na v potražnje zmerne. Nobenih višev. Vse kaže pri bližnjem agentu ali pri PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

KJE JE?

Mati Jožefa Mislej iz Orehovice št. 10, občina in pošta St. Vid pri Vipavi, Juljska Benečija (Venezija Giulia, Italia) išče svojega sina FRANCETA MISLEJ. Naj se takoj oglasi svoji materi ter naznani svoj sedanj naslov, ali pa meni, da sporočim materi. — Rafael Rosse, 995 E. 141. St., Cleveland, Ohio. (15-17-10)

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.

V slučajju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljati lahko dolarje nazaj ali sam pa na novo naroči izplačati nakazani mnesek v dinarjih.

Nadalje se nam zdi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo pričočati pošiljati čeke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kamnjo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravi na ljudi na deželi, ker so banke oddaljane in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim putem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na sodni pošti brez neprilike.

Tudi za zaavo potnega lista — (pasa) je najpripravnije poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za rane listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in zasodenenem osemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega mneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Veled naračunjočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbina na dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25. računamo po 75 centov; od \$25. naprej po 2%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA

od NEW YORKA do TRSTA (breko Gotove)
Najboljša in najkrajša pot po Sredozemskem morju z našimi veličastnimi parniki, COLOMBO — 25. okt. — 5. dec. AMERICA — 31. okt. — 7. decembra DULIO (privokratno odplute) — 20. nov. Največji in najhitrejši parnik na oboje za Sredozemsko morje.